

UCHWAŁA NR .31./2025
Senatu Wyższej Szkoły Straży Granicznej
z dnia ...31. grudnia 2025.

**w sprawie ustalenia programu studiów niestacjonarnych drugiego stopnia
o profilu praktycznym na kierunku „Bezpieczeństwo granicy państwowej w zakresie
zarządzania zasobami Straży Granicznej” w Wyższej Szkole Straży Granicznej**

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.¹⁾) oraz § 12 ust. 1 pkt 9 statutu Wyższej Szkoły Straży Granicznej, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 21 Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 września 2023 r. w sprawie nadania statutu Wyższej Szkole Straży Granicznej (Dz. Urz. Min. Spraw Wew. i Ad. poz. 33), uchwala się co następuje:

§ 1. Senat Wyższej Szkoły Straży Granicznej ustala program studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym na kierunku „Bezpieczeństwo granicy państwowej w zakresie zarządzania zasobami Straży Granicznej” w Wyższej Szkole Straży Granicznej w formie niestacjonarnej od roku akademickiego 2026/2027, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Przewodniczący Senatu
Wyższej Szkoły Straży Granicznej**

**REKTOR-KOMENDANT
gen. bryg. SG dr Piotr BOĆKO**

---

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 1871, 1874 oraz z 2025 r. poz. 619, 620, 621, 622, 1162, 1794 i 1837

Za zgodność pod względem
prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym

31.12.2025.

RADCA PRAWNY - KOORDYNATOR
Referatu do spraw Prawnych
KIEROWNICTWA
WYŻSZEJ SZKOŁY STRAŻY GRANICZNEJ

por. SG Mariena SZPIECH

Za zgodność pod względem
merytorycznym

KIEROWNIK
ZAKŁADU KOMPETENCJI
KIEROWNICZYCH I LOGISTYCZNYCH
WYŻSZEJ SZKOŁY STRAŻY GRANICZNEJ

ptk SG dr Barbara WOŹNIAK

19.12.2025

Załącznik do Uchwały nr 31.../2025 Senatu Wyższej Szkoły Straży Granicznej z dnia 31 grudnia 2025
w sprawie ustalenia programu studiów niestacjonarnych drugiego stopnia o profilu praktycznym
na kierunku „Bezpieczeństwo granicy państwowej w zakresie zarządzania zasobami Straży Granicznej”
w Wyższej Szkole Straży Granicznej

I. OGÓLNE INFORMACJE O KIERUNKU STUDIÓW

Obowiązuje od roku akademickiego 2026/2027

1.	Nazwa kierunku studiów	Bezpieczeństwo granicy państwowej w zakresie zarządzania zasobami Straży Granicznej
2.	Poziom studiów	studia drugiego stopnia
3.	Profil studiów	praktyczny
4.	Forma lub formy studiów	niestacjonarne
5.	Liczba semestrów	3 semestry
6.	Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	92
7.	Tytuł zawodowy	magister
8.	Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedziny nauki i dyscypliny naukowej lub artystycznej (określenie procentowego udziału w przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż jednej dyscypliny oraz wskazanie dyscypliny wiodącej, w ramach której będzie uzyskiwana ponad połowa efektów uczenia się)	Dziedzina: nauki społeczne Dyscypliny: <ul style="list-style-type: none"> nauki o bezpieczeństwie (dyscyplina wiodąca) – 85% nauki o zarządzaniu i jakości – 15%
9.	Różnice w stosunku do innych Programów o podobnie zdefiniowanych celach i efektach uczenia się, prowadzonych w Uczelni i przypisanych do tej samej dyscypliny	Zdefiniowane cele i efekty uczenia się zostały ukierunkowane na wykonywanie zadań przez funkcjonariuszy Straży Granicznej
10.	Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejsza niż 5 pkt ECTS – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5 ECTS Spis zajęć: 1. Filozofia bezpieczeństwa 2. Etyka i kultura menedżerska
11.	Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć do wyboru (nie mniej niż 30% ogólnej liczby punktów ECTS)	28 ECTS (30,43%)

12.	Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego (w przypadku studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich prowadzonych w formie studiów stacjonarnych)	nie dotyczy
13.	Łączna liczba punktów ECTS przypisana do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne – dotyczy profilu praktycznego	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wynosi 56 (60,87%) (minimalna liczba pełnych punktów ECTS)
14.	Łączna liczba punktów ECTS przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach do których przyporządkowany jest kierunek studiów, uwzględniających przygotowanie studentów do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności – dotyczy profilu ogólnoakademickiego	nie dotyczy
15.	Wymiar, zasady i formy odbywania praktyk zawodowych oraz liczba punktów ECTS przypisana do praktyk	480 godzin, 16 ECTS Praktyki zawodowe będą odbywać się w każdym semestrze w wymiarze: semestr I – 150 godzin, semestr II – 210 godzin, semestr III – 120 godzin
16.	Język prowadzonych studiów	studia prowadzone w języku polskim

Opis sylwetki absolwenta obejmujący opis ogólnych celów kształcenia oraz możliwości zatrudnienia i kontynuacji studiów

Absolwent studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym na kierunku „Bezpieczeństwo granicy państwowej w zakresie zarządzania zasobami Straży Granicznej” będzie posiadał w stopniu pogłębionym wiedzę i umiejętności oraz kompetencje społeczne w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinach nauk o bezpieczeństwie i nauk o zarządzaniu i jakości. Podczas studiów poszerzy i pogłębi wiedzę z zakresu bezpieczeństwa oraz zarządzania bezpieczeństwem państwa, jak również z zakresu uwarunkowań prawnych, politycznych i ekonomicznych funkcjonowania Straży Granicznej, zarządzania różnymi aspektami bezpieczeństwa w obszarze kontroli granicznej i migracji cudzoziemców, metod zwalczania przestępstw i wykroczeń ukierunkowanych na nienaruszalność granicy państwowej, w tym przestępstw w cyberprzestrzeni i przestępczości zorganizowanej. Ponadto będzie posiadał wiedzę w stopniu pogłębionym o zasadach i uwarunkowaniach procesu zarządzania w organizacji na przykładzie Straży Granicznej oraz zasadach efektywnego kierowania zasobami ludzkimi, a także wykorzystywania zasobów informacyjnych i technicznych, posiadanej infrastruktury dla zapewnienia skutecznego i etycznego zarządzania bezpieczeństwem granicy państwowej.

W wymiarze praktycznym absolwent będzie wykorzystywał wszystkie instrumenty zarządzania (w wybranych obszarach funkcjonowania organizacji), a w szczególności podejmował efektywne decyzje kierownicze w zakresie planowania i organizowania oraz nadzorowania działań podległych zespołom, a także bezpośredniego kierowania podwładnymi, uwzględniając różnorodne uwarunkowania o charakterze zewnętrznym i wewnętrznym, w odniesieniu do realizacji zadań służbowych na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa granicy państwowej, przewidując również przyszłe wyzwania dla funkcjonowania Straży Granicznej. Ponadto absolwent będzie posiadał umiejętność samodzielnej i krytycznej interpretacji zjawisk i procesów zachodzących w sferze społecznej

i politycznej oraz ich wzajemnych zależności i relacji, a także poszukiwania źródeł rzetelnej informacji w celu rozwiązania praktycznych problemów związanych z bezpieczeństwem granicy państwowej, komunikowania się z otoczeniem i kreowania pozytywnego wizerunku Straży Granicznej, jak również utrzymywania odpowiedniego poziomu sprawności fizycznej i w zakresie posługiwania się bronią palną oraz środkami przymusu bezpośredniego.

Absolwent będzie posiadał szczególne kompetencje społeczne, które predestynują go do roli oficera Straży Granicznej i zarazem lidera kierującego zespołem ludzi w sytuacjach zarówno typowych, jak i kryzysowych, pod presją wagi podejmowanych decyzji i wykonywanych zadań, czasu ich realizacji oraz przy niedoborach zasobów ludzkich i rzeczowych.

Absolwent studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym na kierunku „Bezpieczeństwo granicy państwowej w zakresie zarządzania zasobami Straży Granicznej” po spełnieniu wszystkich warunków przewidzianych programem studiów i uzyskaniu pozytywnego wyniku z egzaminu dyplomowego, obejmującego również kompetencje określone dla oficera Straży Granicznej, otrzyma tytuł zawodowy magistra i jednocześnie uzyska kwalifikacje zawodowe oficerskie Straży Granicznej, a w dalszej kolejności może być mianowany na pierwszy stopień oficerski Straży Granicznej (nie dotyczy funkcjonariuszy już posiadających kwalifikacje oficerskie Straży Granicznej).

W związku z faktem kwalifikowania na studia wyłącznie funkcjonariuszy Straży Granicznej już pełniących służbę na różnych stanowiskach w jednostkach organizacyjnych Straży Granicznej, absolwenci bezpośrednio po zakończeniu studiów wracają do macierzystych jednostek i kontynuują służbę w formacji zgodnie z nabytymi podczas studiów kompetencjami i posiadanym doświadczeniem. Ukończenie studiów drugiego stopnia na tym kierunku oraz uzyskane kwalifikacje zawodowe sprzyjać będą potencjalnej, dłuższej perspektywiczności służby funkcjonariuszy i zapewnić zdecydowanie większe możliwości ich rozwoju zawodowego, w tym przede wszystkim możliwości awansowania.

Poza ofertą studiów absolwenci Wyższej Szkoły Straży Granicznej, podobnie jak pozostali funkcjonariusze Straży Granicznej, mają zapewnioną możliwość korzystania z oferty doskonalenia zawodowego oraz kontynuowania nauki m.in. na studiach podyplomowych w ramach systemu LLL (Lifelong Learning).

II. OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Obowiązuje od roku akademickiego 2026/2027

Nazwa kierunku studiów	Bezpieczeństwo granicy państwowej w zakresie zarządzania zasobami Straży Granicznej
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil studiów	praktyczny
Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku studiów, poziomu i profilu kształcenia uwzględnia uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomów 6 - 7 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 1606) oraz charakterystyki drugiego stopnia dla poziomów 6 – 7 określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6 – 8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz. U. poz. 2218).	

Efekty uczenia się programu studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym na kierunku „Bezpieczeństwo granicy państwowej w zakresie zarządzania zasobami Straży Granicznej” (z odniesieniem do uniwersalnych charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji dla szkolnictwa wyższego poziom 7)

Objaśnienie symboli efektów uczenia się:

Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji: P7S – poziom siódmy Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK).

Kategorie efektów uczenia się

Wiedza	Umiejętności	Kompetencje
<ul style="list-style-type: none"> WG – w odniesieniu do wiedzy, zakres i głębia, WK – w odniesieniu do wiedzy, kontekst. 	<ul style="list-style-type: none"> UW – w odniesieniu do wykorzystania wiedzy, UK – w zakresie komunikowania się, UO – w zakresie organizacji pracy, UU – w zakresie uczenia się. 	<ul style="list-style-type: none"> KK – w zakresie ocen, krytyczne podejście, KO – w zakresie odpowiedzialności, interes społeczny, publiczny, KR – w odniesieniu do roli zawodowej, niezależność i rozwój etosu.

Objaśnienie symboli efektów kierunkowych

- ZBGP_** – kierunkowe efekty uczenia się dla kierunku „Bezpieczeństwo granicy państwowej w zakresie zarządzania zasobami Straży Granicznej”, studia drugiego stopnia o profilu praktycznym,
- W** – kategoria wiedzy,
- U** – kategoria umiejętności,
- K** – kategoria kompetencji społecznych,
- 01, 02, 03 i kolejne** – numer efektu uczenia się.

Kierunkowe efekty uczenia się	Opis kierunkowych efektów uczenia się po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym na kierunku „Bezpieczeństwo granicy państwowej w zakresie zarządzania zasobami Straży Granicznej”	Odniesienie do uniwersalnych charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji poziom 7
WIEDZA		
ZBGP_W01	Zna i rozumie w stopniu pogłębionym wybrane fakty, zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin: nauki o bezpieczeństwie oraz nauki o zarządzaniu i jakości, tworzących podstawy teoretyczne, uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej – właściwe dla tych dyscyplin naukowych oraz powiązane z wybranymi zagadnieniami innych nauk z dziedziny nauk społecznych, w szczególności nauk prawnych, socjologicznych i psychologicznych, a także dziedziny nauk humanistycznych pozwalające na ich praktyczne wykorzystanie w działalności zawodowej związanej z zarządzaniem bezpieczeństwem granicy państwowej.	P7S_WG
ZBGP_W02	Zna i rozumie w stopniu pogłębionym fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji i związane z jej rozwojem wyzwania w sferze	P7S_WG

Kierunkowe efekty uczenia się	Opis kierunkowych efektów uczenia się po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym na kierunku „Bezpieczeństwo granicy państwowej w zakresie zarządzania zasobami Straży Granicznej”	Odniesienie do uniwersalnych charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji poziom 7
	migracyjnej i międzykulturowej rozpatrywane przez pryzmat zarządzania bezpieczeństwem granicy państwowej.	
ZBGP_W03	Zna i rozumie w stopniu pogłębionym różnorodne, w tym ekonomiczne, prawne i etyczne, złożone uwarunkowania działań podejmowanych w zakresie zapewniania bezpieczeństwa granicy państwowej, w szczególności w zakresie ochrony granicy państwowej, polityki migracyjnej, zapobiegania i zwalczania nielegalnej migracji, prowadzenia postępowań wobec cudzoziemców, prowadzenia działań o charakterze operacyjno-śledczym, a także związanych z kierowaniem realizacją zadań służbowych oraz zastosowanie tej wiedzy w praktyce.	P7S_WG P7S_WK
ZBGP_W04	Zna i rozumie w stopniu pogłębionym zadania i zasady funkcjonowania organów i instytucji państwowych oraz międzynarodowych działających na rzecz bezpieczeństwa granic, ze szczególnym uwzględnieniem współpracujących ze Strażą Graniczną, w celu zapewnienia skutecznego zarządzania bezpieczeństwem granicy państwowej, w tym przeciwdziałania i zapobiegania nielegalnej migracji oraz wykrywania i przeciwdziałania przestępczości granicznej, a także rozumie sposoby praktycznego wykorzystania tej wiedzy w działalności zawodowej.	P7S_WG
ZBGP_W05	Zna i rozumie w stopniu pogłębionym relacje i zależności instytucjonalne pomiędzy strukturami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo granicy państwowej oraz potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w realizacji zadań służbowych.	P7S_WG
ZBGP_W06	Zna i rozumie miejsce i rolę człowieka jako podmiotu warunkującego prawidłowe funkcjonowanie systemu bezpieczeństwa państwa i ochrony jego granic, rolę człowieka w organizacji, znaczenie kapitału ludzkiego i potencjału osobistego w budowaniu instytucji skutecznie wykonującej zadania związane z zapewnianiem bezpieczeństwa granicy państwowej.	P7S_WK
ZBGP_W07	Zna i rozumie relacje społeczne zachodzące w organizacji, ze szczególnym uwzględnieniem Straży Granicznej oraz występujące pomiędzy organizacją a jej interesariuszami, wpływ relacji społecznych na skuteczność realizacji zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa granicy państwowej oraz rozumie możliwości zastosowania tej wiedzy w praktycznym wymiarze realizacji roli kierowniczej w organizacji oraz wszystkich podejmowanych zadań w obszarze zarządzania bezpieczeństwem granicy państwowej.	P7S_WK
ZBGP_W08	Zna i rozumie w stopniu pogłębionym systemy norm i reguł prawnych organizujących struktury systemu ochrony granicy państwowej, wybrane normy i reguły organizacyjne, zawodowe i kulturowe określające prawidłowości w sposobach działalności instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo granicy państwowej oraz wykorzystuje zdobytą wiedzę w rozwiązywaniu problemów związanych z działalnością zawodową.	P7S_WG
ZBGP_W09	Zna i rozumie w stopniu pogłębionym zasady, sposoby i narzędzia umożliwiające skuteczne zarządzanie zespołem oraz sobą w zespole w ramach struktur instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo	P7S_WG P7S_WK

Kierunkowe efekty uczenia się	Opis kierunkowych efektów uczenia się po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym na kierunku „Bezpieczeństwo granicy państwowej w zakresie zarządzania zasobami Straży Granicznej”	Odniesienie do uniwersalnych charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji poziom 7
	i porządek publiczny, w tym możliwości jej zastosowania w Straży Granicznej.	
ZBGP_W10	Zna i rozumie w pogłębionym stopniu systemy, metody, techniki i narzędzia umożliwiające realizację czynności służbowych funkcjonariusza Straży Granicznej w obszarze zarządzania bezpieczeństwem granicy państwowej, w tym nowoczesne technologie IT, pozwalające na optymalizację procesów monitoringu, wykrywania i analizy zagrożeń, usprawniające procesy decyzyjne i wspomagające procesy rozwiązywania typowych i specyficznych problemów związanych z realizacją zadań na rzecz zarządzania bezpieczeństwem granicy państwowej oraz środki umożliwiające ich zastosowanie w praktyce.	P7S_WG
ZBGP_W11	Zna w stopniu pogłębionym metody i narzędzia charakterystyczne dla badań naukowych w dziedzinie nauk społecznych i zasady tworzenia narzędzi badawczych, niezbędnych w opisywaniu i interpretowaniu wybranych zjawisk i procesów zachodzących w organizacji i jej otoczeniu, dających możliwość oceny efektywności zarządzania organizacją oraz rozumie sposoby ich praktycznego stosowania w działalności zawodowej.	P7S_WG
ZBGP_W12	Zna i rozumie etyczne uwarunkowania zarządzania w organizacji działającej na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa granicy państwowej, zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości oraz jej uwarunkowania, wykorzystując pogłębioną wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz nauk o zarządzaniu i jakości; wykazuje wiedzę w zakresie ich implementacji w wymiarze praktycznym do realizowanych zadań służbowych w obszarze zarządzania granicą państwową.	P7S_WK
ZBGP_W13	Zna i rozumie pojęcia i zasady ochrony własności intelektualnej, rodzaje przedmiotów własności przemysłowej, istotę prawa autorskiego oraz wybrane podmioty działające na rzecz ochrony własności intelektualnej.	P7S_WK
ZBGP_W14	Zna i rozumie zasady użycia lub wykorzystania broni oraz środków przymusu bezpośredniego (ŚPB), w tym przedmiotów przeznaczonych do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej, z uwzględnieniem przepisów prawa, norm etycznych oraz standardów dowodzenia w sytuacjach interwencyjnych; posiada wiedzę na temat roli dowódcy w zapewnieniu adekwatności, proporcjonalności i zasadności tego użycia oraz skuteczności działań zespołowych; rozumie znaczenie sprawności fizycznej i psychofizycznej funkcjonariuszy w kontekście kierowania zespołem w warunkach zagrożenia.	P7S_WK
UMIEJĘTNOŚCI		
ZBGP_U01	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie wspartą naukami o zarządzaniu i jakości w powiązaniu z innymi dziedzinami nauk społecznych, w tym naukami prawnymi, socjologicznymi i psychologią, w celu formułowania i rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów związanych z bezpieczeństwem podmiotowym i instytucjonalnym człowieka, w tym w praktycznej	P7S_UW

Kierunkowe efekty uczenia się	Opis kierunkowych efektów uczenia się po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym na kierunku „Bezpieczeństwo granicy państwowej w zakresie zarządzania zasobami Straży Granicznej”	Odniesienie do uniwersalnych charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji poziom 7
	realizacji zadań w warunkach nie w pełni przewidywalnych w obszarze czynności służbowych wykonywanych przez funkcjonariusza Straży Granicznej zajmującego stanowisko kierownicze w strukturze organizacyjnej instytucji.	
ZBGP_U02	Potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje z różnych źródeł oraz na tej podstawie interpretować i wyjaśniać zjawiska i procesy, proponować i wdrażać rozwiązania wybranych problemów związanych z teorią i praktyką w obszarze bezpieczeństwa i zarządzania, w tym zarządzania ochroną granicy państwowej, przeciwdziałaniem nielegalnej migracji oraz przestępstwom i wykroczeniom pozostającym we właściwości Straży Granicznej.	P7S_UW
ZBGP_U03	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę w celu określania uwarunkowań działań podejmowanych w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa, w szczególności w zakresie ochrony granicy państwowej, polityki migracyjnej, zapobiegania i zwalczania nielegalnej migracji, prowadzenia postępowań wobec cudzoziemców, prowadzenia działań o charakterze operacyjno-śledczym, a także związanych ze skutecznym zarządzaniem realizacją zadań.	P7S_UW
ZBGP_U04	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę na temat organów i instytucji działających na rzecz bezpieczeństwa w wymiarze krajowym i międzynarodowym oraz ich relacji z innymi podmiotami, których działalność obejmuje sferę bezpieczeństwa w celu zarządzania realizacją typowych i złożonych czynności służbowych oraz wykonywania powierzonych zadań w warunkach nie w pełni przewidywalnych.	P7S_UW
ZBGP_U05	Potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu relacji i zależności instytucjonalnych i innych pomiędzy strukturami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo granic, proponuje i wdraża rozwiązania wybranych aspektów w celu skutecznego zarządzania realizacją zadań służbowych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa granicy państwowej.	P7S_UW
ZBGP_U06	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę na temat roli i znaczenia człowieka, jego kapitału i potencjału, relacji społecznych zachodzących w organizacji i pomiędzy organizacją a jej interesariuszami w kierowaniu pracą zespołu przy wykonywaniu zadań służbowych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa granicy państwowej.	P7S_UW P7S_UO
ZBGP_U07	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę, przepisy prawa oraz pragmatykę służbową do opracowywania dokumentów służbowych i procesowych z wykorzystaniem odpowiedniej, specjalistycznej terminologii, sporządzanych w procesie zarządzania realizacją zadań, również w okolicznościach nie w pełni przewidywalnych.	P7S_UW
ZBGP_U08	Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę, nabyte umiejętności oraz znajomość przepisów regulujących zasady funkcjonowania i zachowania się funkcjonariusza Straży Granicznej do planowania, organizowania i realizowania – indywidualnie i zespołowo – czynności służbowych.	P7S_UW P7S_UO

Kierunkowe efekty uczenia się	Opis kierunkowych efektów uczenia się po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym na kierunku „Bezpieczeństwo granicy państwowej w zakresie zarządzania zasobami Straży Granicznej”	Odniesienie do uniwersalnych charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji poziom 7
ZBGP_U09	Potrafi prawidłowo posługiwać się systemami normatywnymi, w tym regulami, normami i zasadami etycznymi, moralnymi i prawnymi związanymi z zapewnieniem bezpieczeństwa i praktyką zarządzania w celu wykonywania zadań służbowych w warunkach nie w pełni przewidywalnych oraz rozwiązywania złożonych i nietypowych problemów w toku ich realizacji.	P7S_UW
ZBGP_U10	Potrafi prowadzić debatę lub inne wystąpienie publiczne, przedstawiać i dokonywać oceny różnych opinii, stanowisk związanych z teorią oraz praktyką w obszarze bezpieczeństwa i zarządzania, w tym zagadnień z zakresu ochrony granic, przestępczości granicznej i jej prewencji, polityki migracyjnej wobec cudzoziemców oraz wykazywać zdolność podejmowania dyskursu w tym obszarze.	P7S_UK
ZBGP_U11	Potrafi komunikować się z różnymi podmiotami otoczenia, w tym z mediami, posługując się pojęciami, terminami, faktami i różnymi informacjami o charakterze specjalistycznym w celu podniesienia skuteczności realizacji zadań właściwych dla formacji Straży Granicznej.	P7S_UK
ZBGP_U12	Potrafi posługiwać się językiem angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w tym terminologią specjalistyczną dla studiowanego kierunku oraz drugim językiem obcym w zakresie umożliwiającym porozumiewanie się w sytuacjach typowych podczas realizowania zadań służbowych.	P7S_UK
ZBGP_U13	Potrafi efektywnie kierować pracą podległego zespołu w strukturze organizacyjnej Straży Granicznej, z wykorzystaniem metod zarządzania zasobami ludzkimi i przywództwa sytuacyjnego, w tym szczególnie motywowania podwładnych, inicjowania i wspierania ich rozwoju zawodowego.	P7S_UO
ZBGP_U14	Potrafi współdziałać w różnych zespołach zadaniowych w Straży Granicznej, a także z organami, instytucjami działającymi na rzecz administracji publicznej i bezpieczeństwa oraz ich przedstawicielami.	P7S_UO
ZBGP_U15	Potrafi właściwie dobrać i zastosować ŚPB, kierując zespołem interwencyjnym w zróżnicowanych i dynamicznych sytuacjach służbowych, z uwzględnieniem przepisów prawa, zasad bezpieczeństwa funkcjonariuszy i osób postronnych oraz z zapewnieniem skuteczności działań.	P7S_UW P7S_UO
ZBGP_U16	Potrafi planować i wdrażać długofalowe działania w zakresie rozwoju kompetencji zawodowych, podwyższania kwalifikacji i sprawności fizycznej, zarówno własnych, jak i podległego zespołu, z zastosowaniem adekwatnych do potrzeb i oczekiwań form i metod efektywnego uczenia się, popiera inicjatywy wspierające rozwój kompetencji oraz sprawność i zdrowie psychofizyczne funkcjonariuszy.	P7S_UU
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
ZBGP_K01	Jest gotów do krytycznej oceny posiadanej wiedzy, w tym treści związanych z obszarem bezpieczeństwa i zarządzania, właściwej ich interpretacji i wykorzystania własnych refleksji zarówno w teorii, jak	P7S_KK

Kierunkowe efekty uczenia się	Opis kierunkowych efektów uczenia się po ukończeniu studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym na kierunku „Bezpieczeństwo granicy państwowej w zakresie zarządzania zasobami Straży Granicznej”	Odniesienie do uniwersalnych charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji poziom 7
	i praktyce realizowanych zadań służbowych na stanowisku kierowniczym w Straży Granicznej.	
ZBGP_K02	Jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych związanych z obszarem bezpieczeństwa i zarządzania oraz do odwoływania się do opinii ekspertów w sytuacjach napotkania trudności w samodzielnym rozwiązaniu problemu.	P7S_KK
ZBGP_K03	Jest gotów do rzetelnej realizacji zadań służbowych i wypełniania zobowiązań społecznych oraz odpowiedzialności za wykonywanie zadań przez podległy zespół, a także inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego i podejmowania inicjatyw w obszarze zarządzania bezpieczeństwem granicy państwowej.	P7S_KO
ZBGP_K04	Jest gotów do inicjowania, podejmowania i realizacji działań na rzecz interesu publicznego.	P7S_KO
ZBGP_K05	Jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, z uwzględnieniem zasad racjonalności i pragmatyki służbowej, w procesie zarządzania bezpieczeństwem granicy państwowej, a także w toku realizacji osobistych aspiracji życiowych związanych z rozwojem własnym.	P7S_KO P7S_KR
ZBGP_K06	Jest gotów do przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej funkcjonariusza Straży Granicznej, szczególnie dedykowanych kadrze kierowniczej i podejmowania działań na rzecz przestrzegania tych zasad przez podwładnych.	P7S_KR
ZBGP_K07	Jest gotów do godnego wypełniania zadań i obowiązków funkcjonariusza Straży Granicznej na stanowisku kierowniczym oraz podtrzymywania etosu i rozwijania dorobku i tradycji reprezentowanej formacji.	P7S_KR
ZBGP_K08	Jest gotów do pełnienia roli lidera w działaniach zespołowych, szczególnie w projektach związanych z aktywnością fizyczną i integracją zespołu, promując ideę współpracy i budowania pozytywnych relacji interpersonalnych; jest odpowiedzialny za własne działania oraz za bezpieczeństwo innych, zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych.	P7S_KO P7S_KR
ZBGP_K09	Jest gotów do podejmowania odpowiedzialnych działań w zakresie użycia lub wykorzystania ŚBP i broni palnej, zgodnie z obowiązującym prawem, zasadami etyki zawodowej oraz normami bezpieczeństwa.	P7S_KO P7S_KR

Rozkład zajęć w semestrach wraz z przypisaną liczbą godzin oraz określoną formą i rygiem zaliczenia zawarto w *Harmonogramie realizacji programu studiów „Bezpieczeństwo granicy państwowej w zakresie zarządzania zasobami Straży Granicznej”*.

Dobór metod i form weryfikacji oraz sposobu oceny poziomu osiągnięcia efektów uczenia się jest determinowany przede wszystkim charakterem efektów przewidzianych do osiągnięcia i treści programowych oraz związanymi z tym, dobranymi formami zajęć.

Nabycie wiadomości teoretycznych przekazywanych studentom w trakcie wykładów i seminariów, podlega weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się i ocenie:

- w trakcie egzaminów i zaliczeń realizowanych w formie ustnej, jak i pisemnej. Forma ustna to kolokwia z pytaniami problemowymi skierowanymi do studenta, a forma pisemna obejmuje testy wielokrotnego/jednokrotnego wyboru, odpowiedzi na pytania otwarte oraz rozwiązywanie zadań problemowych, polegających na analizie przypadku i prezentowaniu rozwiązania oraz ewentualnym sporządzaniu odpowiedniej dokumentacji służbowej. W trakcie studiów kształtowanie umiejętności i kompetencji często rozpoczyna się od nabycia lub pogłębienia posiadanej wiedzy z zakresu prawa i bezpieczeństwa oraz zarządzania, szczególnie obowiązujących przepisów i procedur określających sposoby realizacji zadań służbowych oraz zasad i uwarunkowań funkcjonowania organizacji na przykładzie Straży Granicznej, zachodzących w niej procesów wykonawczych i zarządczych oraz efektywnego wykorzystywania zasobów dla osiągania założonych celów. Wymaga to od studenta biegłego posługiwania się zarówno aktami normatywnymi i analizowania ich zapisów w odniesieniu do określonej sytuacji, jak i identyfikowania i określania wpływu innych czynników zewnętrznych (np. natury politycznej, ekonomicznej, społeczno-kulturowej) oraz wewnętrznych (np. wielość i różnorodność zadań, dostępność zasobów) na skuteczność realizacji zadań w Straży Granicznej. Wiedza ta stanowić będzie podstawę do nabycia umiejętności podejmowania decyzji, wyrażania opinii, argumentowania i uzasadniania podjętych działań.

- poprzez opracowanie prezentacji indywidualnej lub grupowej na temat określony przez prowadzącego zajęcia w formie projektu, referatu lub prezentacji multimedialnej. Studenci w ten sposób zaprezentują pracę związaną z analizowaniem materiałów źródłowych, wyszukiwaniem i syntetyzowaniem informacji, wyrażając własne oceny i opinie. Ten sposób osiągania i weryfikowania efektów uczenia się, najczęściej wykorzystywany będzie podczas kształtowania kompetencji miękkich, prowadzenia zajęć z zakresu: teorii i strategii bezpieczeństwa, filozofii bezpieczeństwa, systemu ochrony praw człowieka, polityki społeczno-gospodarczej, metodologii badań naukowych i seminarium dyplomowego.

Weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiąganych przez studentów w trakcie ćwiczeń i warsztatów realizowana będzie poprzez:

- sprawdzian realizowany w formie ćwiczenia praktycznego, polegającego na wykonaniu zadania związanego ze znajomością danego obszaru działalności służbowej np. kontrolą graniczną, migracją, czy zwalczaniem przestępczości, w stosunku do którego sprawdzane jest opanowanie kompetencji kierowniczych, w szczególności w zakresie planowania i podejmowania decyzji, organizowania i kontrolowania, a także komunikowania, motywowania i in., na podstawie otrzymanego założenia, dostarczonych informacji i dokumentów, samodzielnie lub we współdziałaniu w zespole. Ocenie podlega całość realizacji zadania, od ustalenia koncepcji działania, uwarunkowań jego przebiegu, do zakończenia w postaci podjętej decyzji, czy ustalenia wyniku realizacji lub sporządzenia dokumentacji służbowej. Egzaminy i zaliczenia realizowane w tej formie pozwalają ocenić stopień samodzielności studenta i jego przygotowanie najpierw do praktyki zawodowej, a następnie wykorzystania kształconych kompetencji zawodowych w trakcie realizacji zadań służbowych na stanowiskach kierowniczych;

- udzielanie przez prowadzącego ustnej informacji zwrotnej dotyczącej poziomu nabycia umiejętności ze wskazaniem elementów poprawnie wykonanych lub zaprezentowanych oraz wymagających poprawy. Kształcenie umiejętności kierowniczych o charakterze tzw. kompetencji twardych, związanych ze skutecznością zarządzania oraz miękkich, w tym komunikowania się w zespole i z otoczeniem, a także sporządzanie dokumentacji służbowej oraz doskonalenie umiejętności strzeleckich, wymagają bieżącej informacji zwrotnej w celu promowania zachowań poprawnych oraz

eliminowania słabości i ewentualnych błędów we wczesnym etapie kształcenia, co wpływa na jego efektywność. Ten rodzaj weryfikacji efektów uczenia się ma zdecydowanie motywujący charakter i wpływa na zaangażowanie studentów w realizację procesu dydaktycznego;

– obserwację przez prowadzącego wykonania zadania/ćwiczenia w trakcie zajęć praktycznych, a następnie odzwierciedlenia poziomu nabycia umiejętności w arkuszu obserwacji/oceny. Prowadzący zajęcia w celu obiektywizacji oceniania posługują się arkuszami obserwacji/oceny, w którym określone są oceniane elementy wraz z kryteriami oceny. Arkusze takie znajdują zastosowanie np. przy ocenie udzielania konstruktywnej informacji zwrotnej podwładnemu, ocenie wystąpienia publicznego/medialnego, analizie zadań komórki pod kątem ich ważności i pilności, określeniu zasobów niezbędnych do realizacji tych zadań i wskaźników efektywności ich wykonania.

Program studiów obejmuje realizację **praktyk zawodowych** w wymiarze 480 godzin programowych (dydaktycznych). Program praktyk określa efekty uczenia się odzwierciedlające wykorzystanie wiadomości i umiejętności kształconych w ramach zajęć przewidzianych do realizacji w danym semestrze, w którym realizowana jest praktyka zawodowa.

Główne cele praktyk zawodowych to:

- wykonywanie zadań stanowiskowych związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa granicy państwowej i zarządzaniem procesami oraz efektywnym wykorzystaniem zasobów Straży Granicznej w tej sferze, z uwzględnieniem różnorodnych czynników zewnętrznych i wewnętrznych warunkujących procesy decyzyjne odnoszone do celów i zadań służbowych, racjonalności i ekonomiczności podejmowanych działań, właściwego oceniania sytuacji i zdarzeń oraz formułowania wniosków dotyczących usprawnienia procesów wykonawczych i zarządczych odpowiednich dla poziomu kształcenia,
- sporządzanie dokumentacji służbowej i procesowej, zgodnie z wymogami i stosownie do rodzaju wykonywanych zadań,
- tworzenie warunków sprzyjających zwiększaniu efektywności pracy zespołów i osiąganiu zakładanych wyników, ze szczególnym uwzględnieniem skutecznej komunikacji i wzajemnej współpracy w komórce organizacyjnej i pomiędzy komórkami, atmosfery wsparcia, wzajemnego szacunku i etycznego postępowania podczas wykonywania zadań służbowych i w ramach nawiązywanych relacji między ludźmi,
- komunikowanie się z otoczeniem i kreowanie wizerunku Straży Granicznej, w tym poprzez wystąpienia publiczne lub medialne, również z uwzględnieniem sytuacji kryzysowych, a także podejmowanie efektywnej współpracy z różnymi podmiotami otoczenia.

Studentom zapewniona zostanie możliwość odbywania obowiązkowych praktyk zawodowych w jednostkach organizacyjnych Straży Granicznej, w wymiarze określonym programem studiów i programem praktyk na podstawie zawartych porozumień z jednostkami organizacyjnymi Straży Granicznej. Ze względu na specyfikę kierunku studiów miejscami odbywania praktyki będą macierzyste jednostki organizacyjne Straży Granicznej, w których funkcjonariusze pełnią służbę. W przypadku, gdy macierzysta jednostka organizacyjna Straży Granicznej nie zapewni możliwości osiągnięcia przez studenta wszystkich efektów uczenia się określonych w programie praktyki zawodowej, zostanie on skierowany do jednostki organizacyjnej, w której osiągnięcie tych efektów będzie możliwe.

Przyjęte rozwiązania w zakresie realizacji praktyk zawodowych pozwolą na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się na poszczególnych etapach kształcenia oraz na bezpośrednie przełożenie efektów uczenia się na praktyczne umiejętności i kompetencje. Z uwagi na fakt odbywania studiów przez aktywnych zawodowo i doświadczonych funkcjonariuszy Straży Granicznej (minimum 6-letni staż służby), istnieje możliwość zaliczenia praktyki zawodowej w przypadku, gdy zaplanowane do

osiągnięcia efekty uczenia się są zgodne z zakresem zadań wykonywanych przez funkcjonariusza na zajmowanym stanowisku służbowym. Zasady zwolnienia studenta z wymogu realizacji praktyki zawodowej zostały określone w zarządzeniu nr 4 Rektora-Komendanta Wyższej Szkoły Straży Granicznej z dnia 24 stycznia 2025 r. w *sprawie zasad, trybu odbywania, zaliczania oraz hospitowania praktyk zawodowych studentów w Wyższej Szkole Straży Granicznej* (z późn. zm.).

Warunkiem zaliczenia praktyk zawodowych jest:

- zrealizowanie pełnego wymiaru godzin przewidzianych programem praktyk zawodowych oraz osiągnięcie założonych efektów uczenia się,
- prowadzenie wymaganej dokumentacji związanej z odbywaniem praktyk zawodowych,
- uzyskanie przez studenta wyrażonej stopniem pozytywnej oceny zrealizowanych efektów uczenia się wystawionej przez Merytorycznego opiekuna praktyki z miejsca realizacji praktyk.

Zadania podejmowane przez studenta w trakcie praktyki zawodowej muszą być szczegółowo udokumentowane (sprawozdanie po każdym semestrze) poświadczone przez upoważnioną osobę wyznaczoną w miejscu praktyk (Merytoryczny opiekun praktyki). Praktyka zawodowa może być zaliczona wyłącznie, gdy student przedstawi:

- dokumenty potwierdzające zrealizowanie celów i zadań praktyki zawodowej obowiązującej na kierunku „Bezpieczeństwo granicy państwowej w zakresie zarządzania zasobami Straży Granicznej”,
- wypełnioną przez Merytorycznego opiekuna praktyki zawodowej w jednostce organizacyjnej Straży Granicznej kartę oceny osiągnięcia efektów uczenia się.

Zaliczenia praktyki zawodowej dokonuje Uczelniany opiekun praktyk zawodowych, dokonując wpisu do systemu obsługi studentów USOS. Rozliczenie praktyki zawodowej powinno nastąpić w terminie 14 dni od momentu jej ukończenia. Niezaliczenie praktyki zawodowej w semestrze studiów, do którego została przypisana, jest równoznaczne z niezaliczeniem danego semestru studiów.

Najważniejszym elementem kompleksowo weryfikującym osiągnięte efekty uczenia się na kierunku „Bezpieczeństwo granicy państwowej w zakresie zarządzania zasobami Straży Granicznej” będzie **egzamin dyplomowy** na zakończenie studiów wraz z obroną pracy magisterskiej, stanowiący podsumowanie kompetencji zawodowych w zakresie wiedzy, umiejętności praktycznych zdobytych w trakcie studiów oraz kształconych postaw.

Uwzględniając praktyczny profil studiów oraz fakt, że adresowane są one do obecnej i przyszłej kadry kierowniczej, od której po zakończeniu studiów przełożeni oczekiwać będą wysokiej efektywności działania w różnych sytuacjach służbowych, zarówno typowych, usprawniających codzienne działania, jak i w sytuacjach kryzysowych, zakłada się, że problemy podjęte w pracach magisterskich będą miały charakter wdrożeniowy. Zadaniem studentów będzie, w zależności od podjętych tematów, zidentyfikowanie sytuacji problemowych w praktyce służbowej jednostki organizacyjnej Straży Granicznej, ze szczególnym odniesieniem się do placówki Straży Granicznej, kreowanie efektywnych rozwiązań i wprowadzenie ich w wybranych obszarach funkcjonowania Straży Granicznej lub określenie warunków przyszłego wdrożenia. Proponowane rozwiązania mogą mieć postać różnorodnych projektów, usprawnień organizacyjnych, aplikacji informatycznych, procedur regulujących działanie w wybranym obszarze służbowego funkcjonowania, opracowanych programów szkoleniowych, narzędzi ewaluacyjnych i in. Wszystkie propozycje zwiększenia efektywności realizacji procesów wykonawczych i zarządczych w Straży Granicznej, opracowane w pracach magisterskich, będą osadzone w solidnej warstwie teoretycznej i metodologicznej oraz badaniach własnych. Podczas egzaminu dyplomowego student zaprezentuje wartość wdrożeniową swojej pracy, wskazując na dostrzeżony problem, sposób jego rozwiązania, możliwości i uwarunkowania wdrożenia tego

rozwiązania do praktyki funkcjonowania jednostek organizacyjnych Straży Granicznej, w tym najważniejsze korzyści i koszty tego zastosowania.

Egzamin dyplomowy będzie składał się z trzech części:

- 1) **części pierwszej – teoretycznej**, podczas której student zaprezentuje opanowanie zagadnień z zakresu zajęć kierunkowych ujętych w modułach programowych A i B, odpowiadając na wylosowane pytania problemowe odrębnie z modułu poświęconego teoretycznym aspektom bezpieczeństwa, prawa i ekonomii oraz z modułu poświęconego zagadnieniom zarządzania w Straży Granicznej;
- 2) **części drugiej – praktycznej**, podczas której student przedstawi najważniejsze założenia, które przyjął w pracy magisterskiej podejmując rozwiązanie problemu o charakterze wdrożeniowym do praktyki funkcjonowania jednostki organizacyjnej Straży Granicznej; wykorzystując dowolną formę prezentacji i w określonym czasie, przedstawi zidentyfikowany przez siebie problem, sposób lub sposoby jego rozwiązania, perspektywy i uwarunkowania wdrożenia tego rozwiązania, w tym najważniejsze korzyści i koszty wprowadzenia, a po zakończonej prezentacji odpowie na pytanie problemowe z zakresu podjętego problemu i jego praktycznej wartości;
- 3) **części trzeciej – praktycznej**, podczas której student zaprezentuje opanowanie kluczowej kompetencji kierowniczej – umiejętności podejmowania optymalnych w danych warunkach decyzji kierowniczych i ich uzasadniania poprzez zaplanowanie realizacji wskazanych zadań służbowych, organizowanie pracy w zespole, w tym dobór zasobów do zaplanowanych zadań i kontrolę ich wykonania na podstawie określonych przez siebie wskaźników oceny efektywności, a następnie przedstawienia zespołowi podjętych decyzji z wykorzystaniem zasad wystąpienia publicznego; umiejętność ta będzie sprawdzana w odniesieniu do dostarczonych studentowi założeń i materiałów, w których określona będzie jego rola kierownicza (kierownik konkretnej wewnętrznej komórki organizacyjnej w strukturze jednostki organizacyjnej Straży Granicznej), opracowany będzie wykaz zadań służbowych dla tej komórki (zespołu), charakterystyka podwładnych i wykaz dostępnych zasobów rzeczowych do realizacji zadań; ćwiczenie będzie wykonywane w formie pisemnej (analiza otrzymanych informacji i wszelkich uwarunkowań, opisanie podjętych decyzji) oraz ustnej (uzasadnienie podjętych decyzji).

Egzamin dyplomowy będzie realizowany głównie w formie ustnej, a także pisemnej (w odniesieniu do ćwiczenia z zakresu podejmowania decyzji kierowniczych) przed komisją egzaminacyjną. Podczas egzaminu dyplomowego student odpowiadając na pytania problemowe oraz prezentując znajomość literatury kierunkowej, walory metodologiczne i rozwiązanie zidentyfikowanego w praktyce problemu, ujęte w napisanej pracy magisterskiej, a także podejmując decyzje kierownicze w odniesieniu do kierowanej komórki organizacyjnej, powinien wykazać się wiedzą i umiejętnościami, które kształcone były w trakcie studiów. Ponadto ocenianiu podlegać będą nw. elementy:

- umiejętność udzielania wyczerpującej odpowiedzi na pytania, w tym posługiwania się własnymi osądami, opiniami oraz argumentowaniem,
- prowadzenie logicznego wywodu na dany temat,
- posługiwanie się jasnym i precyzyjnym językiem, poprawnym w odniesieniu do aspektów zawodowych.

Na wniosek studenta, Prorektor do spraw Kształcenia - Zastępca Komendanta będzie mógł wyrazić zgodę na przeprowadzenie egzaminu dyplomowego w formule otwartej, z udziałem publiczności (z wyłączeniem jawności w części dotyczącej podsumowania oceny egzaminu dyplomowego).

Szczegółowe zasady procesu dyplomowania zostaną określone w zasadach dyplomowania na kierunku „Bezpieczeństwo granicy państwowej w zakresie zarządzania zasobami Straży Granicznej”.

Przy weryfikacji efektów uczenia się przyjęto założenie, że uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu lub zaliczenia kończącego zajęcia, a także praktyki zawodowej potwierdza osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się ustalonych dla wymienionych elementów procesu kształcenia. Poziom uzyskania przez studenta efektów uczenia się odzwierciedla uzyskana ocena. Przyjęta została następująca skala ocen stopnia osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się podczas egzaminów/zaliczeń/sprawdzianów/ćwiczeń:

- a) ocena niedostateczna – student nie osiągnął założonego efektu, gdy uzyskuje do 59% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności przyjętej liczby punktów lub ocena oznacza, że zakładane efekty nie zostały osiągnięte;
- b) ocena dostateczna – student wykazuje dostateczny stopień wiedzy/umiejętności, gdy uzyskuje od 60% do 70% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności przyjętej liczby punktów lub efekty uczenia się zostały osiągnięte na dopuszczalnym minimalnym poziomie;
- c) ocena dostateczna plus – student wykazuje plus dostateczny stopień wiedzy/umiejętności, gdy uzyskuje od 71% do 76% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności przyjętej liczby punktów lub efekty uczenia się zostały osiągnięte na poziomie poprawnym, ale wymagającym znacznego doskonalenia;
- d) ocena dobra – student wykazuje dobry stopień wiedzy/umiejętności, gdy uzyskuje od 77% do 86% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności przyjętej liczby punktów lub efekty uczenia się zostały osiągnięte na poziomie zadawalającym, wymagającym doskonalenia;
- e) ocena dobra plus – student wykazuje plus dobry stopień wiedzy/umiejętności, gdy uzyskuje od 87% do 92% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności przyjętej liczby punktów lub efekty uczenia się zostały osiągnięte na poziomie satysfakcjonującym, wymagającym niewielkiego doskonalenia;
- f) ocena bardzo dobra – student uzyskuje od 93% do 100% sumy punktów oceniających stopień wymaganej wiedzy/umiejętności przyjętej liczby punktów lub efekty uczenia się zostały w pełni osiągnięte.

Szczegółowe sposoby oceny efektów uczenia się w trakcie całego procesu kształcenia przedstawione zostały w *Kartach zajęć do programu studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym na kierunku „Bezpieczeństwo granicy państwowej w zakresie zarządzania zasobami Straży Granicznej”*.

III. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1 – Karty zajęć do programu studiów drugiego stopnia o profilu praktycznym na kierunku „Bezpieczeństwo granicy państwowej w zakresie zarządzania zasobami Straży Granicznej”

Załącznik nr 2 – Harmonogram realizacji programu studiów „Bezpieczeństwo granicy państwowej w zakresie zarządzania zasobami Straży Granicznej”